

Krajské kolo Geografickej olympiády pre ZŠ a 8-ročné gymnáziá
51. ročník, školský rok 2022/2023
Písomný test pre kategóriu E – ZŠ (8. a 9. ročník) a OG (3. a 4. ročník)
*Monotematická a teoretická časť - úlohy

Meno a priezvisko: .....
Škola: ..... Trieda: .....
Počet bodov: ..... Z toho monotematická časť (*): .....

1. *Vyhľadaj a vyčiarkni v nasledujúcej viacsmerovke mená slávnych svetových i slovenských cestovateľov, geografov a objaviteľov. Potom ich doplň k indiciám pod ňou.

G	R	K	Ó	P	F	M	Ó
R	K	E	O	I	C	A	P
K	O	L	U	M	B	U	S
U	O	E	G	U	S	T	O
S	C	O	T	T	B	E	T
H	I	L	L	A	R	Y	K
Ň	O	V	E	S	K	Ý	A
T	D	L	O	B	M	U	H

- a) Slávny moreplavec, ktorý dal meno indiánom. ....
- b) V 18. storočí ako prvý prekročil južnú polárnu kružnicu. ....
- c) Stal sa vyslancom mongolského chána. ....
- d) Potvrdil fakt, že Antarktída je pevnina a nie ľadovec. ....
- e) Novozélandčan, ktorý sa stal slávnym v Ázii v roku 1953. ....
- f) Nemecký vedec a cestovateľ, ktorý sa považuje za zakladateľa modernej geografie. ....
- g) Košičan, ktorý zdolal Mount Everest bez kyslíkového prístroja. ....
- h) Slovenský geograf a cestovateľ, ktorý v 20. storočí navštívil všetky svetadiely. ....
- i) V 18. storočí spísal geografické, historické a prírodovedné poznatky aj o slovenských stolicách.
.....
- j) Nevyčiarknuté písmená z viacsmerovky tvoria meno významného slovenského cestovateľa. Napíš ho spolu s titulom, ktorý mu udelila panovníčka Mária Terézia:

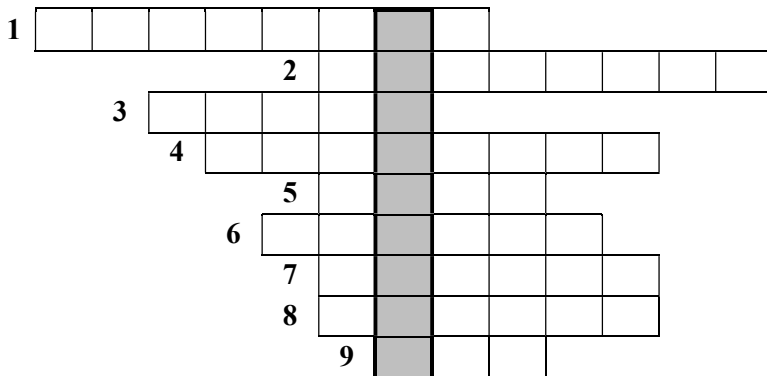
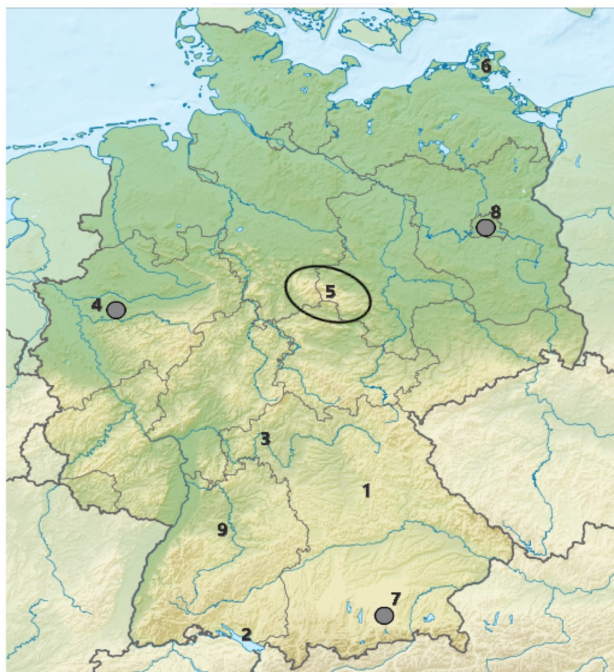

Prečítaj si nasledujúce tvrdenia o tomto cestovateľovi. Pravdivé označ symbolom ✓ a nepravdivé symbolom ✗.

k)	Cestoval po Európe, Ázii, Afrike i Amerike.
l)	Dosiahol vysokú vojenskú hodnosť vo francúzskej armáde.
m)	Narodil sa i zomrel na území dnešného Slovenska.
n)	Obchodoval s africkými otrokmi.
o)	Svoje putovanie opísal v diele <i>Pamäti a cesty</i> .

2. *V nasledujúcom texte o jednom z najstarších geografov sveta zakrúžkuj z vyznačených možností tie, ktoré tvoria pravdivé tvrdenia.

Klaudios *Ptolemaios* / *Pythagoras* / *Platón* bol známy antický matematik, astronóm a geograf. Podľa mesta, v ktorom žil a pracoval, ho prezývali aj *Alexandrijský* / *Aténsky* / *Byzantský*. Bol zástancom myšlienky, že stredom vesmíru je *Zem* / *Slnko* / *Polárka*. Vychádzal z predstavy, že Zem je *vyklenutá ako pancier korytnačky* / *gulatá* / *plochá*. Zaviedol názvy viacerých *planét* / *súhvezdí* / *komét*.

3. Tajničku z nasledujúcej mapovej doplnovačky použi vo vete, ktorá charakterizuje jedno z najväčších miest Nemecka. Uhádni, o ktoré mesto ide a aj jeho názov doplň do charakteristiky pod doplnovačkou.

- 1 - spolková republika
- 2 - jazero
- 3 - rieka
- 4 - mesto
- 5 - pohorie
- 6 - ostrov
- 7 - mesto
- 8 - mesto
- 9 - rieka

Prístav v meste ..... patrí už polstoročia k najväčším (tajnička) ..... ovým prístavom Európy.

4. Označ v každom riadku jedným krížikom „X“, čoho sa týka uvedená charakteristika: či Nemecka (N), Rakúska (R), Švajčiarska (Š) alebo ani jedného z uvedených štátov (žiadny).

Charakteristika:	N	R	Š	žiadny
nepatrí do EÚ				
pred rokom 1990 to boli dva štáty				
založenie Červeného kríža				
rozdelenie na kantóny				
počet obyvateľov nad 100 miliónov				
jeho občania patria do gardy, ktorá ochraňuje pápeža				
posledných 10 rokov nevyrába elektrinu v jadrových elektrárnach				
nemá nížiny				
v hlavnom meste žije pätina obyvateľov štátu				

5. Pani učiteľka na hodine geografie dala žiakom napísať krátky, 10-bodový test. Zadanie znelo:

Napíš: a) **4 jazyky**, ktoré sa vo Švajčiarsku používajú ako úradné,
 b) **3 najväčšie švajčiarske mestá**,
 c) **2 ľubovoľné významné rieky**, ktoré na území Švajčiarska pramenia,
 d) **1 ľubovoľné veľké jazero**, ktorým prechádza hranica Švajčiarska.

Vypracuj test tak, aby si získal čo najvyšší počet bodov.

- a) 4 jazyky: ....., ..., ..., ...
- b) 3 mestá: ....., ..., ...
- c) 2 rieky: ....., ...
- d) 1 jazero: .....

6. Poznáš odpovede na nasledujúce otázky o stepiach? Zakrúžkuj písmeno pri správnej odpovedi.

I. Prečo v stepiach nerastú stromy?

- a) človek všetky vyrúbal, pretože tam chcel mať polia
- b) pre rast stromov je tam príliš nízka priemerná teplota vzduchu
- c) pre rast stromov tam nie je dostatok vlhky

II. Ktoré tvrdenie najlepšie charakterizuje podnebie stepí?

- a) horúce suché letá a veľmi chladné zimy
- b) mierne zimy i letá
- c) mierne daždivé letá a zimy s množstvom snehu

III. V ktorých štátoch sa rozprestierajú pampy?

- a) v Maďarsku, Rusku a Ukrajine
- b) v Argentíne, Uruguaji a Brazílii
- c) na Južnom ostrove Nového Zélandu

IV. Typickými kopytníkmi prérií sú:

- a) bizón americký a vidloroh preriiový
- b) sajga stepná a kôň Przewalského
- c) los mokrad'ový a zubor európsky

V. Stepí sa nenachádzajú v ... .

- a) Mongolsku
- b) Austrálii
- c) Kanade

7. Vytvor správne dvojice: k významnej rieke prirad' dôležitý prístav.

A - Dunaj	1 - Lyon
B - Volga	2 - Belehrad
C - Odra	3 - Samara
D - Rýn	4 - Rotterdam
E - Rhône	5 - Štetín

Správne dvojice: A - ....., B - ....., C - ....., D - ....., E - .....

Autor: Mgr. Gabriela Nováková, PhD.

Recenzent: RNDr. Hilda Kramáreková, PhD.

Slovenská komisia Geografickej olympiády

Vydal: NIVAM – Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Bratislava 2023